

T I J D S C H R I F T

DER

NEDERLANDSCHE

DIERKUNDIGE VEREENIGING

ONDER REDACTIE VAN

A. A. VAN BEMMELEN

als Voorzitter der Vereeniging,

Dr. P. P. C. HOEK, Prof. C. K. HOFFMANN

EN

Dr. W. J. VIGELIUS

2de SERIE

DEEL I

LEIDEN — E. J. BRILL

1885—87

zelf staand vat beschouwd, dat alleen bij Krokodillen en Vogels zou voorkomen. Nadat hij evenwel de bovenvermelde homologie had ingezien, begreep hij, dat juist de zijdelingsche halsarterien der Krokodillen en Vogels bijzondere aan deze groepen eigene vaten waren en noemde ze daarom »arteriae collaterales colli". Fritsch toonde aan dat deze collaterales ook bij Schildpadden zijn terug te vinden, ofschoon hier geen mediane carotis, maar links en rechts eene carotis communis bestaat. Bij Hagedissen, waar anders geen homologon dezer collaterales zou voorkomen, mag nu, volgens spreker, wellicht de arteria muscularis cervicis als zoodanig beschouwd worden. Zoowel in verloop als in vertakking komt zij met de collaterales overeen.

Spreker bestrijdt verder de opvatting van Fritsch, als zou men de ongepaarde carotiden van Krokodillen, Varaniden en Slangen met elkaar mogen vergelijken en onder den naam carotis primaria samenvatten. Hij verwondert zich, dat Fritsch durft beweerden, dat de gepaarde oorsprong der carotis subvertebralis bij Krokodillen nog moet bewezen worden, terwijl Rathke reeds jaren te voren de boven beschreven waarnemingen had gedaan. Evenmin te billijken is de opvatting van Fritsch, dat de linker carotis der Slangen een primaire ongepaarde stam zou voorstellen, daar reeds door Rathke en Jacquart was aangetoond, dat zij de linker laterale carotis is, terwijl de rechter meestal gedurende het embryonale leven te gronde gaat, maar toch bij Boa, Python en soms ook bij andere soorten (zooals *Tropidonotus natrix*, waarvan spreker een geval aantrof) de rechter laterale carotis wel degelijk blijft bestaan.

De heer **Hock** vertoont teekeningen en een mikroskopisch praeparaat van doorsneden van een uitwas voorkomende aan de buikzijde van het abdomen van een ex. van *Sowerbyus spinus* voor eenige jaren door den »Challenger" verzameld. Het had hem nog niet mogen gelukken vast te stellen door welken parasiet dit uitwas veroorzaakt werd, de doorsneden vertoonen zeer talrijke dojerkogels tot groepjes vereenigd: of men hier met een enkel

reusachtig ei of met talrijke zeer kleine eieren te doen heeft, kon nog niet worden uitgemaakt.

De heer Weber meent in het voorwerp gelijkenis op te merken met voorwerpen van Sylon zooals deze parasiet in 1871 door M. Sars beschreven werd. Deze komen echter aan het abdomen van *Hippolyte pusiola* voor. Ter vergelijking staat de heer Weber een ex. van Sylon door hem te Vardö verzameld, aan den heer Hoek af. Deze neemt op zich later van zijn bevinding mededeeling te doen.

De heer **Weber** bericht over de stranding van een ex. van een **Balacoptera rostrata** op de Vliehors bij Vlieland. Het dier had een lengte van ongeveer dertig voet, was echter in te slechten staat, toen spreker het bezocht, om nauwkeurig onderzocht te kunnen worden. De eenige andere hem bekende stranding van een voorwerp van deze walvischsoort greep in 1862 in de Zuiderzee plaats.

De heer **J. van Bees** ontwikkelde zijn denkbeelden over den mogelijken **oorsprong der sexueele voortplanting** bij Protozoën, naar aanleiding van Weismann's bekende brochure over de beteekenis der sexueele voortplanting, waarvan spr. den inhoud kort schetste. Wat de geslachtelijke voortplanting bij Protozoën betreft, zoo werd Rolph's en Cienkowky's opvatting, als zou deze bij hen het karakter dragen van een verschijnsel van voeding of wel van een versnelde assimilatie, door Weismann terecht bestreden, daar voeding en assimilatie den ondergang (het verteerd worden) van één der sameusmeltende individu's in zich sluit, terwijl er integendeel, ook reeds bij de oorspronkelijke sexueele samensmelting, een aaneenvoeging van de lichamen of ten minste van hun kernen moet plaats gevonden hebben, zooals bij versmelting van ei-cel en spermatozoïde.

Nu meende spr. dat de sexueele voortplanting zich bij de Protozoën wellicht toch uit de voeding kon ontwikkeld hebben,